

Promo-LEX și IGP fac totalurile Campaniei “în FAMILIE, în SIGURANȚĂ”

Peste 3000 de persoane, din 14 localități rurale la nivel național, au fost informate despre violența în familie și au participat la evenimentele organizate în Campania “în FAMILIE, în SIGURANȚĂ”.

Campania încheiată la 25 iunie, a fost implementată de către Asociația Promo-LEX și Inspectoratul General al Poliției, în contextul Zilei Internaționale a Familiei.

În cadrul evenimentelor dedicate prevenirii și combaterii violenței în familie, a fost pus accentul pe responsabilizarea socială a fiecărei persoane în sesizarea actelor de violență, urmărind astfel unul din scopurile campaniei și anume determinarea cetățenilor să se implice mai activ lupta cu fenomenul violenței în familie.

*“Ne bucură faptul că oamenii au fost receptivi la mesajele noastre și au condamnat actele de violență în familie, susține **Lilia Potîng**, juristă Asociația Promo-LEX. Totodată, cei prezenți s-au arătat deschiși să se implice, în prevenirea și combaterea fenomenului violenței în familie prin transmiterea informațiilor și a mesajelor Campaniei. Nu în ultimul rând, putem menționa că deja suntem contactați de locuitorii satelor unde am desfășurat campania, solicitându-ni-se asistență juridică.”*

Un alt mesaj transmis a fost faptul că violența în familie nu este o problemă privată, dar este o problemă a întregii comunități, iar o mai bună informare a cetățenilor despre propriile drepturi, despre legea specială privind violența în familie, dar și a măsurilor de protecție prevăzute de către aceasta contribuie la protecția victimelor și a potențialelor

victime.

„Informarea și sensibilizarea cetățenilor cu privire la violența în familie este necesară, așa cum formarea opiniei publice vis-a-vis de acest subiect ne ajută să prevenim și să combatem fenomenul dat. Interesul participanților la evenimentele organizate în cele 14 localități vizitate demonstrează că astfel de campanii de informare sunt binevenite, venind să consolideze cunoștințele cetățenilor în ceea ce privește acțiunile ce trebuie întreprinse în cazul când sunt victime ale violenței domestice, fie cunosc un caz de violența în familie”, a menționat **Gheorghe Cavcaliuc**, șef-adjunct al Inspectoratului General al Poliției al MAI.

În cadrul Campaniei naționale au fost vizitate localitățile: Costești, Țipala (Ialoveni); Bozieni (Hîncești), Gura Galbenei (Cimișlia); Pitușca, Sipoteni (Călărași); Peresecina (Orhei), Cinișeuți (Rezina); Tîrnova, Corbu (Dondușeni), Dubăsarii Vechi, Hrușova (Criuleni); Cuhureștii de Jos, Ghindești (Florești).

Pentru mai multe detalii, contactați: **Carolina Bondarciuc**, Ofițer de presă Promo-LEX: GSM 060280980, Tel/Fax (+373 22) 450024, e-mail pr@promolex.md

**Litigare Strategică –
instrument de promovare a
egalității în Moldova**

La 23
iunie
2015,
[Asoci
ația
Promo
-LEX
și
The
Equal
Right
s](#)
[Trust](#)
,
Londr
a au

organizat masa rotundă “Litigare Strategică – instrument de promovare a egalității în Moldova”.

Invitații din cadrul evenimentului – avocați, juriști, reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale și autorităților publice, au discutat despre importanța activității de litigare strategică pentru prevenirea și combaterea discriminării în R. Moldova.

Andrei Brighidin, membru al Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, a prezentat mai multe decizii ale Consiliului pe cazuri cu potențial strategic care se referă la discriminare în câmpul muncii, acces la justiție, acces la bunuri și servicii publice, altele. Discuțiile pe marginea deciziilor Consiliului au trezit mai multe dezbateri, în mod special, a fost discutată Decizia Consiliului 009/2013 privind discriminare pe criteriu de limbă în acces la justiție.

Potrivit lui Andrei Brighidin, existența Legii nr. 121, dar și crearea și activitatea Consiliului, nu sunt suficiente pentru a asigura egalitatea în Moldova: “Pe lângă Consiliu există și

alți subiecți cu atribuții în domeniul prevenirii și combaterii discriminării și aici apare și importanța activității de litigare strategică. Deoarece, foarte frecvent, se poate întâmpla ca deciziile Consiliului să fie anulate de instanțele de judecată sau să fie ignorate de către autoritățile publice, intervine importanța proceselor strategice. Organizațiile neguvernamentale și avocații au posibilitatea să preia aceste cazuri și să utilizeze sistemul judiciar din R. Moldova, dar totodată și mecanismele de protecție a drepturilor omului existente la nivel regional și național pentru a redresa anumite probleme structurale, anumite comportamente discriminatorii sau anumite legi și practici discriminatorii.”

În cadrul evenimentului, mai mulți avocați, au prezentat cazuri strategice reprezentate în fața Consiliului de egalitate și instanțelor naționale de judecată: Cauza Elena Voronina privind redobândirea capacității juridice, detalii [aici](#); Cazul Cornel Baran privind discriminare în acces la educație pe criteriu de dizabilitate și negarea acomodării rezonabile, detalii [aici](#); Cazul Alexandru Cebotari privind discriminare pe criteriu de dizabilitate în acces la servicii publice și lipsa acomodării rezonabile, detalii [aici](#); Cazul Avocații c. CNAM privind discriminarea bazată pe statutul profesional și pe avere la determinarea costului polițelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, detalii [aici](#); și Cazul Tatiana Machina privind lipsa acomodării rezonabile pentru persoanele cu dizabilități în penitenciar, detalii [aici](#). În toate aceste cazuri, avocații au reușit nu doar să-și apere și ajute beneficiarii, dar și să miște carul din loc.

Aceste cazuri vor servi drept precedent pentru alte persoane în situații similare, vor contribui la eradicarea anumitor probleme de sistem și vor forța anumite schimbări în politicile și practicile discriminatorii existente.

Despre importanța litigării strategice ca instrument în domeniul asigurării egalității pentru promovarea drepturilor

omului, a vorbit experta britanică Joanna Whiteman, șefa departamentului de Litigare din cadrul The Equal Rights Trust: *“Considerăm că juriștii și avocații au un rol important în promovarea egalității în Moldova. Legislația națională conține prevederi importante în vederea protejării populației împotriva discriminării. Cu toate acestea, monitorizarea efectuată de către Promo-LEX și The Equal Rights Trust, arată o răspândire largă a stereotipurilor și persistența inegalității în societate. Astfel, de exemplu, vedem că Romii continuă să fie discriminați în accesul la serviciile publice, persoanele cu dizabilități mentale sunt instituționalizate forțat și sunt deținute în condiții inumane, iar opinia politică a funcționarilor publici determină stabilitatea locului de muncă. Litigarea strategică poate fi și trebuie folosită pentru a ne asigura că astfel de abuzuri sunt condamnate, iar legislația anti-discriminare este aplicată astfel încât întreaga populație să beneficieze de o veritabilă egalitate”*.

Evenimentul a fost organizat în parteneriat cu Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității în cadrul Proiectului „Consolidarea capacităților societății civile din Moldova, inclusiv regiunea Transnistreană, în combaterea discriminării prin intermediul acțiunilor de advocacy”. Proiectul este implementat de The Equal Rights Trust și Asociația Promo-LEX cu suportul financiar oferit de către Uniunea Europeană.

Pentru mai multe detalii, contactați: Olga Manole, Coordonatoare a Programului Drepturile Omului, Asociația Promo-LEX, Tel: (+373 22) 44 96 26, 450024, e-mail: olga_manole@promolex.md

Victimele torturii au dreptul la reabilitare. Să facem acest drept o realitate!

Centrul de Reabilitare a Victimelor Torturii „Memoria” (RCTV „Memoria”), Amnesty

International Moldova, Centrul de Resurse Juridice din Republica Moldova (CRJM) și Asociația Promo-LEX lansează săptămâna anti-tortură în contextul Zilei Internaționale pentru Sprijinul Victimelor Torturii, marcată pe 26 iunie. Campania din anul 2015 este dedicată reabilitării victimelor torturii și a altor tratamente inumane și degradante.

RCTV Memoria reamintește că după evenimentele dramatice din aprilie 2009, victimele au rămas în mare parte discriminate, reduse la tăcere, forțate să plece din țară. Iar lupta pentru accesul la justiție și apărarea drepturilor lor, a devenit mult prea grea pentru ei. Peste 50 de persoane au plecat temporar sau definitiv din Moldova. Este regretabil că odată cu recunoașterea largă a fenomenului torturii, impunitatea persistă. Pe de altă parte, supraviețuitorii nu beneficiază de

sprijinul necesar pentru reabilitare, așa cum prevede art.14 al Convenției ONU împotriva torturii. Din 138 de victime ale abuzurilor din Aprilie 2009, asistați de către echipa RCTV Memoria, doar 7 și-au găsit dreptatea la CtEDO, iar alții încă mai așteaptă, a remarcat Ludmila Popovici, director executiv RCTV Memoria.

Amnesty International Moldova subliniază că interzicerea absolută a torturii trebuie să fie o axiomă pentru fiecare stat și pentru fiecare om în parte, deja suntem în secolul 21, însă în lume, inclusiv și în Republica Moldova, oamenii mai sunt torturați, iar victimele torturii nici nu sunt reabilitate. Avem această problemă majoră, pe care trebuie să o rezolvăm împreună, inclusiv și în ajunul Zilei Internaționale în Susținerea Victimelor Torturii”, a menționat Igor Stoica, Coordonator al Programului „Profesioniștii pentru Drepturile Omului” Amnesty International Moldova.

Centrul de Resurse Juridice din Moldova îndeamnă autoritățile să depună eforturi mai vizibile pentru a combate relele tratamente și a îmbunătăți condițiile în locurile de detenție. Până la moment este o incertitudine referitor la construcția caselor de arest, deși termenele de examinare a cauzelor a arestațiilor nu au suferit schimbări în spre bine. Izolatoarele de detenție, în special cel din mun. Chișinău, sunt supra-aglomerate. Procurorii în continuare solicită aplicarea arestului în detrimentul altor măsuri preventive, iar judecătorii mențin la o rată înaltă admisibilitate a aplicării sau prelungirii aresturilor. Chiar dacă este cunoscut că demersurile de arestare sunt rareori bine motivate, rata de admitere a demersurilor de arestare în anul 2014 (82.7%) a fost chiar mai mare decât în 2011 (80.9%), a declarat Ion Guzun, consilier juridic la Centrul de Resurse Juridice din Moldova.

Promo-LEX reiterează că în regiunea transnistreană dreptul de a nu fi supus torturii și tratamentelor inumane și degradante deși este garantat de către autoritățile constituționale ale

R. Moldova, în realitate nu există nici un instrument de monitorizare și mai ales de apărare a persoanelor, victime ale acestui fenomen în acest spațiu al RM. Condițiile din instituțiile de detenție nu corespund standardelor internaționale, iar deținuții nu au acces la asistență medicală adecvată. Motiv pentru care anual este înregistrat un număr mare de decese, dar din nou necunoscut de societate. În stânga Nistrului, miliția aplică diferite metode de tortură, iar impunitatea predomină în rândul făptuitorilor, deoarece organele de drept nu pot investiga eficient plângerile victimelor în legătură cu aplicarea tratamentelor inumane și degradate, a subliniat avocatul Vadim Vieru.

În cadrul evenimentului a fost lansat Apelul în Sprijinul Victimelor Torturii. Textul [aici](#).

Reamintim, că Ziua internațională a ONU pentru susținerea victimelor torturii, este marcată începând cu data de 26 iunie 1997, în legătură cu 10 ani ai Convenției ONU împotriva torturii și altor pedepse și tratamente cu cruzime, inumane și/sau degradante, care a intrat în vigoare în 1987.

Republica Moldova s-a alăturat Convenției în anul 1995, iar în 2006 Parlamentul a ratificat Protocolul opțional al acestui tratat internațional. Monitorizarea respectării prevederilor Convenției este efectuată de Comitetul ONU împotriva torturii.

Pentru mai multe detalii contactați: Vadim Vieru, avocat Asociația Promo-LEX, Avocat. tel: (22) 450024, GSM: 068017507, e-mail: vadim.wieru@gmail.com

Persoanele intern strămutate nu sunt protejate de legislația Republicii Moldova

La 20 iunie, Agenția ONU pentru refugiați (UNHCR) și comunitatea internațională din întreaga lume marchează Ziua Mondială a Refugiaților, pentru a atrage atenția publicului la milioanele de refugiați și persoane strămutate intern din întreaga lume, care au fost forțați să-și părăsească locuințele din cauza războiului, conflictelor sau persecuțiilor.

Raportul anual al UNHCR privind *Tendențele Globale*, făcut public la data de 18.06.2015, arată că fenomenul strămutării la nivel mondial ca urmare a războaielor, a conflictelor și a persecuțiilor a atins cel mai ridicat nivel înregistrat vreodată și urmează un trend de creștere rapidă[1]. La nivel mondial, există circa de 19,5 milioane de refugiați și 38,2 de milioane de persoane strămutate în propriile țări.

Deși Republica Moldova, a făcut progrese semnificative în domeniul azilului, odată cu aderarea la Convenția privind statutul refugiaților din 1951[2], și ulterior cu adoptarea unei legislații în domeniul azilului[3] conform standardelor internaționale, la capitolul protecției persoanelor intern strămutate, nu s-a întreprins nimic iar cifrele oficiale cu privire la persoanele intern strămutate lipsesc[4].

Amintim că, în 1992, Republica Moldova s-a confruntat cu o criză umanitară, atunci când ca urmare a războiului de pe Nistru, conform unor estimări, circa 130 mii persoane s-au strămutat (din raioanele de est).[5]

Din păcate lipsa unei legislații privind persoanele intern strămutate a suscitât interes doar din partea unor cercetători științifici, care au relevat existența unui vid juridic și

lipsa unor garanții de protecție a persoanelor intern strămutate, precum și necesitatea adoptării unei legi privind persoanele intern strămutate[6].

Analizând mai îndeaproape legislația Republicii Moldova, la momentul actual se poate constata că aceasta nu prevede nici noțiunea de persoane intern strămutate, nici careva mecanisme de protecție pentru această categorie de persoane.

Mai exact, Legea nr. 270 din 18.12.2008 privind azilul în Republica Moldova prevede doar noțiunea de persoane strămutate, care, conform definiției, se referă doar la persoane străine strămutate din țara lor de origine în alte țări, adică refugiați, iar alte acte normative fie au căzut în desuetudine[7] fie au aplicabilitatea foarte îngustă[8].

În acest context, reieșind din Principiile Directoare ale ONU privind strămutarea internă[9] recomandăm autorităților naționale și Biroului Înaltului Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați din Republica Moldova să întreprindă măsurile necesare în vederea adoptării unei legi speciale cu privire la persoanele intern strămutate în Republica Moldova.

Necesitatea adoptării unei astfel de legi este cu atât mai stringentă cu cât în stânga Nistrului s-a instaurat un regim *de facto*, a cărui administrație secesionistă are unul din cele mai rele caziere în domeniul drepturilor omului din Europa[10], iar persecuțiile din partea structurilor de forță din stânga Nistrului obligă persoanele să părăsească domiciliul lor.

Pentru mai multe detalii, contactați: Carolina Bondarciuc, Ofițer de presă Promo-LEX: GSM 060280980, Tel/Fax (+373 22) 450024, e-mail pr@promolex.md

[1]<http://www.unhcr-centraleurope.org/ro/stiri/2015/raport-unhcr-tendine-globale-privind-stramutarea-forata-in-2014.html>

[2] Republica Moldova a aderat la Convenția din 1951 și Protocolul privind statutul refugiaților prin Legea nr. 677 din 23.11.2001, <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=312612>

[3] Legea privind azilul în Republica Moldova nr. 270 din 18.12.2008, <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=330978>

[4] <http://www.unhcr.org/pages/49e48d3b6.html>

[5] Bennett J. Internal displacement in context: the emergence of a new politics. În: Davies W. Rights Have No Borders: Worldwide Internal Displacement. London: Global IDP Survey, Norwegian Refugee Council, 1998, p. 12.

[6] <http://www.cnaa.acad.md/news/2015/27042015>

[7] Hotărârea Guvernului nr. 658 din 21.10.1993 privind asigurarea cu spațiu locativ a cetățenilor forțați să părăsească locul de trai din raioanele de est al Republicii Moldova

[8] Legea nr. 105 din 16.05.2008 cu privire la protecția martorilor și altor participanți la procesul penal

[9] Principiile ONU cu privire la strămutarea internă U.N. Doc E/CN.4/1998/53/Add.2, publicate pe <http://www.brookings.edu/~media/Projects/idp/GPEnglish.pdf>

[10] Dezghețarea unui conflict înghețat: Aspecte legale ale crizei separatist din Moldova, disponibil la http://www.statistica.md/publications/137/ro/Raport_Transnistria_Meyer_rom.pdf

Organizațiile societății civile au făcut publică opinia privind propunerile de modificare a legislației în domeniul justiției ale Centrului pentru Reformă în Sistemul Judecătoresc

18 organizații ale societății civile au făcut publică opinia cu privire la inițiativa de modificare a legislației în domeniul justiției lansate de Centrul pentru Reformă în Sistemul Judecătoresc (CRSJ) în mai 2015.

Organizațiile semnatare își exprimă surprinderea cu privire la propunerile înaintate de CRSJ în legătură cu faptul că majoritatea propunerilor nu sunt prevăzute sau vin, într-o oarecare măsură, în contradicție cu Strategia de Reformă a Sectorului Justiției (SRSJ) pentru anii 2011-2016, aprobată prin Legea nr. 231 din 25 noiembrie 2011. SRSJ este un document de politici publice care ar trebui să ghideze toți factorii de decizie în domeniul reformelor din sectorul justiției. Mai mult decât atât, implementarea SRSJ constituie și obligații în vederea implementării Acordului de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană. Suportul bugetar care urma să fie acordat Republicii Moldova în vederea implementării SRSJ deja este redus din cauza restanțelor la implementare din partea Republicii Moldova. Orice deraiere de la implementarea SRSJ este în detrimentul țării în primul

rând.

Totodată, ONG-urile semnatare subliniază că o lacună majoră a inițiativei modificare a legislației este lipsa argumentărilor și a analizei costurilor. Unele propuneri, cum ar fi perceperea taxei de stat la terminarea procesului, mărirea numărului de judecători ai Curții Constituționale și de inspectori judecătorești, introducerea curților cu jurați și a judecătorilor de onoare, presupun costuri esențiale pentru bugetul statului – fie prin neperceperea surselor financiare, în cazul taxei de stat, sau prin cheltuieli suplimentare, în cazul creării instituțiilor noi propuse. Este inexplicabilă și viteza promovării inițiativelor date (lansate la 20 mai, iar la 19 iunie 2015 deja vor avea loc dezbaterile finale), unele dintre care nu sunt prevăzute de SRSJ, contrazic SRSJ, nu sunt aplicabile sau sunt chiar periculoase pentru Republica Moldova.

Semnatarii opiniei menționează că inițiativele parvenite din partea judecătorilor ar putea fi direcționate spre soluționarea problemelor grave care există pot fi rezolvate doar de judecători, cum ar fi: motivarea insuficientă a hotărârilor judecătorești, repartizarea aleatorie a dosarelor, înregistrarea audio a ședințelor de judecată, răspunderea disciplinară a judecătorilor, promovarea la instanțele superioare a judecătorilor ce au luat punctaj mai mic la evaluarea Colegiului pentru selecția și cariera judecătorilor, lipsa transparenței la numirea judecătorilor și propunerea spre numire a unor candidați asupra cărora planează suspiciuni cu privire la integritatea lor, practica judiciară neuniformă, inclusiv la CSJ. Am fost surprinși să constatăm că CRSJ nu vine cu propuneri în aceste domenii.

Semnatarii opiniei consideră că până la finele anului 2016 Republica Moldova trebuie să depună eforturi maxime pentru implementarea cu succes a SRSJ, care stagnează de mai bine de un an și cheamă CRSJ să contribuie la implementarea strategiei. În cazul în care se constată necesitatea

stringentă a unor măsuri de anvergură celor propuse de CRSJ, acestea pot fi introduse în SRSJ, după care să înceapă implementarea lor.

Lista organizațiilor semnatare:

1. Amnesty International – Moldova
2. Asociația „Promo-LEX”
3. Asociația pentru democrație participativă (ADEPT)
4. Asociația pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă (AGER)
5. Asociația pentru Politică Externă (APE)
6. Centrul Analitic Independent „Expert-Grup”
7. Centrul de Drept al Femeilor
8. Centrul de Resurse Juridice din Republica Moldova (CRJM)
9. Centrul de Resurse pentru Drepturile Omului (CReDO)
10. Centrul Internațional pentru Protecția și Promovarea Drepturilor Femeii „La Strada”
11. Centrul PAS
12. Centrul Pro Marshall
13. Fundația Est-Europeană
14. Habitat
15. Institutul de Politici Publice (IPP)
16. Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale „Viitorul”
17. Institutul pentru Politici și Reforme Europene (IPRE)
18. Transparency -International Moldova
19. Общественная Палата АТО Гагаузия

Textul integral al opiniei organizațiilor societății civile poate fi descărcat [aici](#).

Human Rights Without Frontiers International (HRWF) despre drepturile omului în regiunea transnistreană și cazul Promo-LEX

Organizația Human Rights Without Frontiers International a lansat un Buletin Informativ dedicat regiunii transnistrene a Republicii Moldova, intitulat: *Monitorizarea drepturilor Omului în Transnistria: Apărătorii drepturilor omului de la Promo-LEX supuși presiunilor și amenințărilor.*

Astfel, HRWF îndeamnă Guvernul Republicii Moldova să protejeze apărătorii drepturilor omului din cadrul Promo-LEX, iar reprezentanții Uniunii Europene să monitorizeze situația.

HRWF face o trecere în revistă a evoluției evenimentelor din ultimele luni începând cu decembrie 2014, când juristului Promo-LEX, Alexandru Zubco i-a fost interzis accesul în regiunea transnistreană, continuând cu acuzațiile grave în adresa Promo-LEX publicate pe pagina oficială a *kgb-ului*. De asemenea, sunt notate toate reacțiile oficiale din partea organizațiilor internaționale de drepturile omului.

HRWFI subliniază că, din moment ce activitatea organizațiilor pentru drepturile omului în regiune este împiedicată, situația privind drepturile omului în stânga Nistrului nu poate fi monitorizată, permițând astfel administrației locale să încalce, în continuare, drepturile și libertățile fundamentale ale omului.

Alte articole din Buletin:

- Mecanismul de realizare a drepturilor în stânga Nistrului,
- Problema arestărilor arbitrare, răpirilor și sechestrărilor de persoane,
- Respectarea dreptului la viață.

Textul integral al Buletinului Informativ în limba engleză [aici](#).

Promo-LEX a făcut totalurile numărării rapide calitative a voturilor

15 iunie
2015 //
Chișinău.
Asociația
Promo-LEX
a
desfășura
t două
proceduri
speciale
de
evaluare
a
calității

procesului electoral și a realizat numărarea paralelă a voturilor în municipiile Chișinău, Bălți și Comrat.

Evaluarea calității procesului electoral în cadrul alegerilor locale generale din 14 iunie 2015 a fost realizată în baza

unui eșantion reprezentativ, care a inclus 600 de secții de votare, amplasate pe teritoriul Republicii Moldova, din totalul de 1987 de secții de votare deschise. Eșantionul statistic selectat este reprezentativ pentru întreaga țară cu o marjă de eroare de maxim 3%.

Potrivit lui Pavel Postica, șeful Misiunii de Observare Promo-LEX, rezultatele numărării paralele a voturilor efectuate de observatorii Asociației nu diferă semnificativ de datele oferite de CEC. „Numărul proceselor verbale eronate sunt mai puține comparativ cu anii precedenți, chiar și cu acelea de la alegerile parlamentare din 2014 și 2011. Asta se datorează aceluși modul, în baza căruia a activat CEC, pentru că anterior ei trimiteau procesele verbale în formă scrisă și nu era efectuată o verificare electronică de calitate”, a menționat Pavel Postica.

Numărarea paralelă a voturilor și neregulile înregistrate pe mun. Chișinău

Conform rezultatelor preliminare a numărării rapide calitative, voturile în mun. Chișinău se împart astfel:

	Rezultate Promo-LEX	%	Rezultate CEC	%	Diferența
E. Moscalciuc (PPPR)	144	0,05	145	0,05	-4
T. Tomacu (PPPM)	207	0,07	212	0,07	5
V. Climenco (MSPR)	263	0,09	265	0,09	2
A. Prohnițchi (PPPVE)	267	0,09	261	0,09	-6

D. Marcel (PLD)	286	0,10	281	0,09	-5
M. Cîrlig (PPRM)	564	0,19	574	0,19	10
CI Igor Caldare	579	0,20	565	0,19	-14
T. Turcanu (PNL)	609	0,21	633	0,21	24
G. Petrenco (PPCSNM)	610	0,21	608	0,21	-2
O. Brega (PDA)	4033	1,37	4066	1,37	33
M. Babuc (PDM)	6229	2,12	6417	2,17	188
S. Urechean (PLDM)	8674	2,95	8806	2,97	132
V. Chirtoca (PCRM)	12024	4,09	11964	4,04	-60
I. Cașu (PPPN)	14314	4,86	14424	4,87	110
O. Nantoi (BE PPEM)	29906	10,16	30126	10,18	220
Z. Greceanii (PSRM)	105400	35,82	105644	35,68	244
D. Chirtoaca (PL)	110151	37,43	111075	37,52	924

Potrivit observatorilor au fost înregistrate 131 nereguli în

procesul de închidere a secțiilor de votare și de totalizare a alegerilor. Astfel, au fost raportate următoarele încălcări: 55 de cazuri când alegătorii au votat fără aplicarea ștampilei „Alegeri 14.06.2015” în fișa de însoțire a buletinului de identitate; două cazuri de oprire temporară sau suspendare nejustificată a votării în secția de votare; șapte acte de violență sau intimidare ale alegătorilor, sau altor persoane; 10 cazuri de obstrucționare a observării libere a tuturor procedurilor; 54 de cazuri când mai mulți membri ai Biroului Electoral al Secției de Votare a prezentat buletinele de vot tuturor participanților la procesul de numărare; trei cazuri când nu au fost sigilate cutiile/pachetele cu buletinele de vot expediate în adresa circumscripțiilor electorale. Vezi [anexa](#). De asemenea, Observatorii Promo-LEX au înregistrat 11 procese verbale eronate, din cele 306 prezentate la CEC.

Numărare paralelă a voturilor și neregulile înregistrate pe mun. Bălți

Conform rezultatelor preliminare a numărării rapide calitative, voturile în mun. Bălți se împart astfel:

	Rezultate Promo-LEX	%	Rezultate CEC	%	Diferența
Belousov Ruslan (Partidul – Renașterea)	66	0,13	66	0,13	0
Dorojco Vladimir (PSM)	111	0,22	90	0,18	21
Smolenco Mihail (Casa noastră – Moldova)	98	0,19	99	0,20	-1
Chirilciuc Nicolai (PPRM)	759	1,50	634	1,25	125
Dobrogeanu Vasile (PL)	854	1,69	860	1,70	-6
Guțul Lidia (PSRM)	1496	2,96	1512	2,99	-16

Chiseliiov Serghei (PDM)	1921	3,80	1931	3,82	-10
Vacarciuc Vadim (BE Iurie Leancă)	2007	3,97	2025	4,00	-18
Marcoci Boris (PLDM)	2305	4,56	2315	4,58	-10
Mahu Octavian (PCRM)	4769	9,43	4394	8,69	375
Renato Usatîi (Partidul Nostru)	36186	71,55	36644	72,46	-458

Observatorii Promo-LEX au înregistrat trei procese verbale eronate, din cele 59 prezentate la CEC.

Potrivit observatorilor au fost înregistrate 14 nereguli în procesul de închidere a secțiilor de votare și de totalizare a alegerilor. Astfel, au fost raportate următoarele încălcări: un caz când alegătorii au votat fără aplicarea ștampilei „Alegeri 14.06.2015” în fișa de însoțire a buletinului de identitate; un caz de oprire temporară sau suspendare nejustificată a votării în secția de votare; un act de violență sau intimidare ale alegătorilor, sau altor persoane; trei cazuri de obstrucționare a observării libere a tuturor procedurilor; șapte cazuri când mai mulți membri ai Biroului Electoral al Secției de Votare a prezentat buletinele de vot tuturor participanților la procesul de numărare; un caz când nu au fost sigilate cutiile/pachetele cu buletinele de vot expediate în adresa circumscripțiilor electorale. Vezi [anexa](#).

Numărare paralelă a voturilor și neregulile înregistrate pe mun. Comrat

Conform rezultatelor preliminare a numărării rapide calitative, voturile în mun. Comrat împart astfel:

	Rezultate Promo-LEX	%	Rezultate CEC	%	Diferența
Dudoglo Nicolae	4423	38,04	4423	38,04	0

Anastasov Serghei (PPPN)	3955	34,01	3955	34,01	0
Suhodolski Alexandr (PSRM)	1983	17,05	1983	17,05	0
Stoianoglo Serghei (PCRM)	788	6,78	788	6,78	0
Sari Ivan	422	3,63	422	3,63	0
Ceșmidji Andrei (PPRM)	57	0,49	57	0,49	0

Observatorii Promo-LEX nu au înregistrat procese verbale eronate și nici nu au întâlnit nereguli în procesul de închidere a secțiilor de votare și de totalizare a alegerilor.

Misiunea de Observare Promo-LEX se declară neutră și echidistantă față de concurenții electorali, nu este un organ de anchetă și nu își asumă obligația expresă de a proba constatările observatorilor.

Monitorizarea Alegerilor Generale Locale din 14 (28) iunie 2015 este desfășurată de către Asociația Promo-LEX în cadrul Programului de Monitorizare a Proceselor Democratice. Misiunea de Observare se încadrează în activitățile desfășurate de societatea civilă sub egida Coaliției Civice pentru Alegeri Libere și Corecte.

Misiunea de Observare a Alegerilor Generale Locale din 14 (28) iunie 2015 este susținută financiar de către Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare (USAID) și Consiliul Europei și beneficiază de asistență tehnică din partea National Democratic Institute for International Affairs (NDI). Opiniile exprimate în cadrul acestui comunicat aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al finanțatorilor.

Pentru informații suplimentare, contactați: Simion Ciochină, Ofițer de comunicare al Misiunii de Observare a Alegerilor

Federația Rusă nu întreprinde nimic în vederea executării deciziei CtEDO pe cauza Catan

La 11 iunie 2015, Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei a emis o decizie în cadrul procedurii de monitorizare a hotărârii Catan și alții c. Moldova și Rusia. Potrivit constatărilor Comitetului de Miniștri, Rusia nu a prezentat nici un plan de acțiuni în vederea executării deciziei în cazul școlilor cu predare în grafia latină din regiunea transnistreană, ignorând în totalitate obligațiile de plată dictate.

Reamintim că la 25 septembrie 2014, aceeași instituție a stabilit termenul de 1 noiembrie 2014, ca dată limită la care Guvernul Rus să prezinte toate informațiile privind acțiunile de executare a deciziei Curții de la Strasbourg.

Federația Rusă rămâne în continuare responsabilă de asigurarea funcționării școlilor cu predare în grafia latină din stânga Nistrului, iar până la **28 august 2015** trebuie să prezinte dovezi ale achitării despăgubirilor. Suma totală a despăgubirilor cu titlu de prejudicii morale este de 1 milion și douăzeci de mii Euro și 50 mii Euro cu titlu de costuri de reprezentare.

Comitetul de Miniștri a solicitat secretariatului să

pregătească un text de rezoluție interimară pe marginea acestui caz, dacă aceste condiții nu vor fi îndeplinite.

În opinia Directorului Programului Drepturile Omului, Alexandru Postica, administrația secesionistă având acceptul tacit al autorităților ruse, desfășoară o campanie acerbă de denigrare a instituțiilor de învățământ. Scopul acestor acțiuni este determinarea părinților să nu înscrie copiii la aceste instituții. Plus la aceasta sunt create obstacole esențiale în a dota din punct de vedere tehnic aceste instituții.

Pentru mai multe detalii, contactați: Alexandru Postica, Director de Program Asociația Promo-LEX, Avocat. tel: (22) 450024, GSM: 069104851, e-mail: info@promolex.md

Despre pedeapsa cu moartea în regiunea transnistreană

Moldova a ratificat Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, inclusiv protocoalele 6 și 13 privind abolirea pedepsei cu moartea. Iar, în 2013 a semnat Declarația comună pentru abolirea pedepsei cu moartea în Europa și întreaga lume, adoptată de către miniștrii de externe a 42 de țări membre ale Consiliului Europei. La nivel național, Moldova și-a ajustat legislația, iar pedeapsa cu moartea este abolită. În pofida acestora, pe teritoriul „necontrolat” de autoritățile constituționale, există prevederi ce țin de pedeapsa cu moartea.

Extrase din normele punitive locale:

Art.43, lit. h) *codul penal local*, prevede pedeapsa cu moartea

drept una din formele răspunderii penale.

Art.58 *codul penal local*, stabilește că:

1. Pedeapsa cu moartea ca o pedeapsă excepțională poate fi stabilită numai pentru infracțiuni deosebit de grave ce atentează la viață.
2. Pedeapsa cu moartea nu va fi aplicată femeilor, persoanelor care la momentul săvârșirii infracțiunii nu au împlinit vârsta de 18 ani, bărbaților, care au atins vârsta de 65 ani la momentul pronunțării sentinței.
3. Pedeapsa capitală poate fi înlocuită prin grațiere cu detenție pe viață sau închisoare de până la 25 ani.

Pentru tentativa și pregătirea infracțiunii nu se aplică pedeapsa cu moartea (art.64).

Pedeapsa cu moartea poate fi aplicată pentru:

1. Omorul unei persoane aflate sub protecția legii (*victimă, martor, alte persoane care beneficiază de protecție în cadrul urmăririi penale*) (al.3, art.104);
2. Atentarea la viața unui demnitar public (art.273);
3. Rebeliune armată (art.275);
4. Atentarea la viața unui judecător, procuror, anchetator, executor judecătoresc sau a membrilor familiei acestora, inclusiv a persoanelor beneficiare de protecție în cadrul urmăririi penale (art.291);
5. Atentarea la viața colaboratorului organului de drept, militarului sau a rudelor lor (art.314);
6. Folosirea mijloacelor și metodelor interzise de război (art.352);
7. Genocid (art.353);

NOTĂ Deși în 1999 a fost stabilit Moratoriu pentru pedeapsa capitală, **în 2003 cetățeanul F. Negru a fost condamnat la moarte.**

Statistici:

1. *Sentințe capitale emise: 2 (Cazul Ilașcu, 1993 și Cazul Negrea, 2003). DL Negrea, a fost grațiat la detenție pe viață la 02 iunie 2015.*

2. *Sentințe capitale executate: Nu au fost.*

Metode de executare: Sentința capitală se execută de instituțiile de executare a pedepsei. Deținutul condamnat la pedeapsa cu moartea are dreptul, până la executarea sentinței, la petrecerea ritualurilor religioase, inclusiv cu participarea clericilor. Aceștia sunt deținuți în închisoare de tip închis, regim solitar, în celule separate. *Motivele pentru executarea pedepsei cu moartea sunt: „sentința” definitivă a instanțelor judecătorești, hotărârea „președintelui rmn” cu privire la respingerea cererii de „grațiere” sau „hotărârea președintelui rmn” despre neaplicarea „grațierii” în favoarea condamnatului, care a refuzat să se adreseze cu o cerere de „grațiere”. Pedeapsa capitală se execută prin împușcare și nu este publică. Corpul pentru înmormântare nu se transmite și despre locul înmormântării nu se comunică nimănui. Administrației închisorii, unde a avut loc execuția, îi revine obligația de informare a rudelor despre executarea sentinței.*

**Raport Promo-LEX: În primul
tur al campaniei electorale
concurenții au comis
încălțări în număr**

îngrijorător de mare

12 iunie
2015 //
Chișinău
– 164
întâlniri
ale
candidați
lor
electoral
i cu
alegători
i, 70
concerte,
42 cazuri

de împărțire a cadourilor electorale și 39 de cazuri de folosire a resurselor publice – acestea sunt principalele încălcări relevate în cel de al treilea Raport al Misiunii de Observare a Alegerilor, prezentat, astăzi, de Promo-LEX. Raportul reflectă parcursul procesului electoral din Republica Moldova în perioada 21 mai – 10 iunie 2015, în baza constatărilor efectuate de observatorii Promo-LEX.

Potrivit raportului Asociației Promo-LEX, în timpul campaniei electorale pentru Alegerile locale generale din 14 iunie 2015, a fost constatat un număr îngrijorător de mare a încălcărilor comise de actorii electorali.

„Actorii electorali s-au trezit parcă din hibernare. Astfel, am constatat că 10 partide, un bloc electoral și zeci de candidați independenți au organizat diverse activități de agitație. Comparativ cu perioada de raportare anterioară, în care doar câțiva concurenți s-au manifestat la capitolul dat, de această dată atestăm o creștere spectaculoasă a numărului de activități electorale. Concurenții au utilizat tradiționalele lansări de campanii electorale, întâlniri cu

alegătorii, concerte electorale, distribuirea publicității promoționale, publicitatea stradală și în mass-media, organizarea activităților sportive, amplasarea corturilor de agitație electorală, etc.”, a afirmat Aliona Onofrei, analistul electoral al Misiunii de Observare Promo-LEX.

De asemenea, Promo-LEX a stabilit că, din toți concurenții electorali doar 16 au depus rapoarte financiare la CEC, iar 15 au indicat venituri și cheltuieli. Potrivit observatorilor, 1554 cetățeni au contribuit, în perioada de raportare, cu fonduri la bugetele de campanie ale partidelor politice și a blocurilor electorale. Aceștia au donat aproximativ 36,88 milioane lei. Rămân în continuare neclare sursele de finanțare indicate drept cotizații de membru.

„În total concurenții electorali au raportat la CEC 51,21 mln. lei, 76% din cheltuielile declarate fiind pentru publicitate. Totodată, nici un concurent electoral n-a reflectat cheltuieli la capitolul recompense. Cele mai mari cheltuieli raportate au fost prezentate de PDM – 17,30 mln. lei, ceea ce constituie 29,21% din plafonul maxim stabilit”, a menționat Pavel Postica, șeful Misiunii de Observare Promo-LEX.

Observatorii Promo-LEX au constatat că asigurarea logistică a secțiilor de votare rămâne o problemă serioasă. Totodată, deși au fost raportată organizarea de către Centrul de Instruire Continuă în Domeniul Electoral (CICDE) a 33 seminare pentru funcționarii electorali, numărul persoanelor instruite rămâne în continuare redus.

Acesta este ultimul raport de monitorizare al Promo-LEX din primul tur al Alegerilor Locale Generale 2015. Următorul raport va fi publicat pe 26 iunie 2015, în ajunul celui de al doilea tur de scrutin.

Vezi raportul [AICI](#).

Misiunea de Observare Promo-LEX se declară neutră și echidistantă față de concurenții electorali, nu este un organ

de anchetă și nu își asumă obligația expresă de a proba constatările observatorilor.

Monitorizarea Alegerilor Generale Locale din 14 (28) iunie 2015 este desfășurată de către Asociația Promo-LEX în cadrul Programului de Monitorizare a Proceselor Democratice. Misiunea de Observare se încadrează în activitățile desfășurate de societatea civilă sub egida Coaliției Civice pentru Alegeri Libere și Corecte.

Misiunea de Observare a Alegerilor Generale Locale din 14 (28) iunie 2015 este susținută financiar de către Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare (USAID) și Consiliul Europei și beneficiază de asistență tehnică din partea National Democratic Institute for International Affairs (NDI).

Opiniile exprimate în cadrul acestui raport aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al finanțatorilor.

Pentru informații suplimentare, contactați: Simion Ciochină, Ofițer pe comunicare al Misiunii de Observare a Alegerilor Locale Generale 2015, Tel: 0 (22) 49 26 84, GSM: (+373) 69 11 96 94, E-mail: simion.ciochina@promolex.md